

Lezing 1:

DE DANS VAN DE IJSBEER: wetenschap en avontuur in het noordpoolgebied.

Wordt het te warm voor de poolplanten? Verdwijnt de ijsbeer samen met het zee-ijs? Wetenschappelijke rapporten doen de overtuiging groeien dat de poolgebieden bijzonder gevoelig zijn aan de huidige milieuveranderingen. En juist dit noordpoolgebied beïnvloedt zelf globale systemen zoals het klimaat. In deze voordracht neemt hij de toehoorder mee op expeditie in het poolgebied, zowel in de zomer als in de winter. Onderweg blijven we stilstaan bij een aantal fenomenen, die ons de weg wijzen naar klimatologische, geografische, biologische maar ook culturele thema's.

Deze lezing is gebaseerd op een drietal boeken:

HET MASKER VAN DE RAAF. Leven in het noordpoolgebied.

HET HOGE NOORDEN. Een encyclopedie van de Arctis

THE FUTURE POLAR BEAR. The impact of the vanishing sea ice on an Arctic ecosystem

Duur van de lezing is af te spreken.

Lezing 2:

DE GRAANGODIN: Het ontstaan van de landbouwende mens.

We leven in een tijd van klimaatverandering. Dit is geen uniek gegeven in de geschiedenis van de mensheid, en in het verleden leidde de reactie van menselijke culturen op zulke milieuveranderingen tot een aanpassing of tot de ondergang. Het ontstaan van de landbouw wordt beschouwd als een succesvol antwoord op een klimaatverandering. Rond 9.500 v.C. begon de mens voor het eerst “wilde” planten aan zijn domus te binden. Dit domesticatieproces, de neolithische (r)evolutie, is één van de weinige essentiële keerpunten in de evolutie van het mens-zijn. Deze overgang van jager-verzamelaar naar landbouwer/veeteler was dus niet enkel een verandering in materiële levenswijze: de gevolgen waren op alle vlakken diepgaand. Om dit alles te illustreren neemt de voordrachtgever u mee naar een aantal bekende en minder bekende prehistorische sites in het Nabije Oosten.

Deze lezing is het thema van het boek: DE GRAANGODIN. Het ontstaan van de landbouw.

Duur van de lezing is af te spreken.

Lezing 3:

DE RAAF: de vogel van het buiten-gewone

Foto: dr. Heinz Kusche

De raaf broedt terug in Vlaanderen. Maar hij is nooit weggeweest uit ons onderbewustzijn, zoals blijkt uit tal van plaatsnamen en verhalen. In deze voordracht overlopen we hoe de mens in de loop van de tijden een ambivalente houding gehad heeft met deze vogel. En daar is ook een reden voor: de raaf is ongelooflijk intelligent. Allerlei experimenten en observaties laten ons steeds verbaasd staan over de mentale prestaties van deze vogel. Merkwaardig is tevens dat onze relatie met de raaf erg cultuurgebonden is: hoe verder die cultuur verwijderd is van het “wilde”, hoe meer vervreemd deze is van het fenomeen raaf.

Deze lezing duurt 50’ à 60’ en verwijst naar het boek DE RAAF